

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Helmeczy László ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Mikus Tamás ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetése iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.1094/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.244/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. február 23. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.244/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 20.000 (húszezer) forint és 5.000 (ötezer) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes 1993. március 18-ától 2007. október 2-áig, utóbb boltvezető munkakörben állt munkaviszonyban az alperesnél. A munkáját Ny.-n végezte. A felek 2007. október 2-án - a felperes kérelmére - a munkaviszony közös megegyezéssel való megszüntetéséről állapodtak meg. A megállapodást a felperes a Nyíregyházi Városi Bíróságon 2007. október 31-én jegyzőkönyvbe foglalt jognyilatkozatával - fenyegetésre hivatkozással - megtámadta. A keresete munkabér és végkielégítés megfizetésére irányult. A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság a 2.M.1094/2007/16. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest perköltség megfizetésére kötelezte. A megállapított tényállás szerint a felperes rendelkezett munkaköri leírással, ismerte a munkáltató azon utasítását, amely a leselejtezett termékek elfogyasztását, hazavitelét, eladását, elajándékozását, egyéb célokra való felhasználását tiltotta. 2007. október 2-án az alperes a felperest B.-re rendelte leltáregyeztetés céljából. Ekkor megbeszélés történt, amelyen a felperesen kívül jelen volt a zónavezető, a biztonsági szolgálat vezetője és egy felperes számára ismeretlen személy. A biztonsági szolgálat vezetője tájékoztatta a felperest, hogy az alperesnek bejelentették, miszerint az általa vezetett boltból árut szállított el. A felvett jegyzőkönyv rögzítette a felperes elismerését, amely szerint 2007. augusztusában egy munkatársával, eltulajdonítás céljából 6-8 alkalommal kb. 25.000 forint értékű lejárt szavatosságú árut vitt ki a gazdasági bejáraton keresztül. A felperes közlése szerint az áruk romlottak voltak. Az elsőfokú bíróság előtt a felperes úgy nyilatkozott, hogy a fenti tejtermékeket a szeméttelre szállította, ahonnan azokat a hajléktalanok elvitték. Az alperesnek hatályos vállalkozási szerződése volt a veszélyes hulladékok elszállítására. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperes még aznap elfogadta a

felperes 2007. október 2-án írt, a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére irányuló kérelmét, egyben az írásbeli elfogadó nyilatkozatában arról is tájékoztatta, hogy milyen jogorvoslati lehetősége áll fenn a megállapodással szemben. A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján arra következtetett, hogy a határidőben tett megtámadás nem vezetett eredményre, mert tévedés, megtévesztés, fenyegetés („terror”) az alperes részéről nem valósult meg. A munkaviszony megszüntetése megfelel az Mt. 87. § (1) bekezdés a) pontjának. Az ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, amelyben változatlanul hangsúlyozta, hogy a személyes körülményei, a meghallgatásának módja az ügy további körülményei egyértelműen bizonyítják, hogy az alperes jogellenesen bírta rá arra, hogy írásban kérelmezze a munkaviszonyának megszüntetését. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.244/2009/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest 16.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság a tényállást azzal egészítette ki, hogy az alperes a veszélyes hulladékokról szóló szerződések a tejtermékekre vonatkozóan 2006. december 29-én kiegészítette. Az alperessel szerződő fél szerint egy héten belül elvégzi az említett termékekkel összefüggő szolgáltatásokat. A megyei bíróság a tényállás-kiegészítés alapján is helyesnek találta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját. Kiemelte - egyebek mellett - , hogy a felperes elismerte az áru kivitelét, sírt, majd az alperes által felajánlott lehetőségek közül (munkaviszony megszüntetése közös megegyezéssel, az alperes rendkívüli felmondásával, illetve „rendőrségi feljelentés”) az első lehetőséget saját akaratából választotta. A kérelmét saját kezűleg írta meg, az alperesnek átadta, a kérelmet az alperes még aznap elfogadta. A felperes akarathibát nem tudott bizonyítani, a perbeli cselekményre vonatkozó munkáltatói utasítást ismerte, több alkalommal megszegte. A felperes azt sem tudta bizonyítani, hogy az alperes által megjelölt lehetőségek közül nem azonnal választott, illetve az alperes több órán keresztül alkalmazott „pszichikai kényszerhatást” vele szemben. A felperes azt sem állította, hogy kért volna gondolkodási időt, és e kérésének az alperes nem tett eleget. A felperes nem ajánlott fel bizonyítást arra, hogy a vele hasonló korú munkavállalókkal szemben az alperes költségkímélés céljából hasonló eljárást alkalmaz. Nincs továbbá jelentősége annak, hogy az áruk szabályellenes kivitelére az alperes utasítása milyen jogi minősítést alkalmaz. A másodfokú bíróság ítélete ellen, annak hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a keresetének helytadó határozat meghozatala, az alperes költségekben való marasztalása iránt a felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. Álláspontja szerint a nyilatkozata jogellenes fenyegetés, pszichikai kényszer hatása folytán született [Mt. 7. § (1) bekezdés], a „felmondás” az Mt. 3. § (1) bekezdésébe és a 4. § (2) bekezdésébe ütközik. Érvelésében kiemelte, hogy jogban járatlan személyként az alperes vidékről a fővárosba rendelte be

nyilvánvalóan nem az általa közölt célból (leltáregyeztetés). Ezáltal tévedésbe ejtette, az áruk kiviteléről a valósággal nem egyezően videofelvételek meglétét állította, rendőrségi eljárással megfenyegette. A jegyzőkönyvet „lenyűgöző” pszichikai kényszer hatására írta alá. Az eset következtében beteg lett, orvosi kezelés alatt áll. Az alperes által az esetről készített jegyzőkönyv nem tartalmazza a ténylegesen elhangzottakat. A szakszervezetnél előterjesztett panasza miatt a közös megegyezés iránti kérelem aláírását követő napon az alperes - utóbb - általa meghatározott tartalmú nyilatkozatokat íratott alá a munkatársaival. A tanúk vallomására hivatkozással vitatta a másodfokú bíróságnak az akarathiba hiányáról szóló jogi álláspontját. Az események alatt csak nagyon rövid időre hagyták magára, továbbá sietnie is kellett, hogy a Ny.-ra induló utolsó vonatot elérje. A felperes arra is hivatkozott, hogy az édesanyjáról és beteg férjéről gondoskodnia kellett, a gyermeke egyetemista, ily módon életszerűtlen, hogy harmincévi munkaviszony után a perbeli módon kívánja megszüntetni a munkaviszonyát. Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság kiegészíti a tényállást azzal, hogy az alperes áttekintette a boltoknál elvégzett leltár eredményeket, és ahol jelentősebb hiányt észlelt - ilyen volt a felperes által vezetett bolt is - a boltvezetőket a hiány jövőbeni elkerülését célzó megbeszélésre hívta. Ez után kapott bejelentést arról, hogy a felperes árut vitt ki az üzletből (jegyzőkönyv, 10-11. oldal, K.T. zónavezető tanú vallomása). Ezt a tényállítást a felperes nem vitatta. E tényállás-kiegészítésből megállapíthatóan a felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az alperes a fővárosban tartandó megbeszélés célját vele nem a valóságnak megfelelően közölte. A másodfokú bíróság a bizonyítékokkal aggálytalanul alátámasztott tényállásból okszerű és a logika szabályainak megfelelő következtetésre jutott arról, hogy a felperes részére az alperes lehetőségeket kínált fel, és ezek közül a felperes választotta a munkaviszony közös megegyezéssel való megszüntetését oly módon, hogy a kérelmét saját kezűleg írta meg (jegyzőkönyv, 6. oldal, a felperes saját előadása). A felperesnek az a nyilatkozata, hogy a saját döntését követően T.J. diktálta a közös megegyezéssel való megszüntetésre irányuló kérelmet, nem bizonyítja, hogy az irat nem a felperes akaratának megfelelő tartalmú volt. Az a nem vitatott tény, hogy a felperes az elismerését követően sírt és zaklatottá vált, nem cáfolja, hogy az alperes által felajánlott lehetőségek közül a saját döntésének megfelelő kérelmet írt alá („Már amikor döntöttem, hogy A vagy B variáns”; jegyzőkönyv, 6. oldal második bekezdés, jegyzőkönyv, 13. oldal második bekezdés). A fentieket az ügyben keletkezett bizonyítékokkal, különösen azzal, hogy a felperes a beismerését tartalmazó nyilatkozatot (megjelölve hozzávetőleg a kötelezettségszegések számát, és az ezekkel érintett értéket) aláírta, együttesen értékelve az életszerűség és a logika

szabályainak megfelelőem következtetett a másodfokú bíróság az alperes általi fenyegetés hiányára. Ezt nem érinti, hogy az alperes telefoni bejelentés, vagy videofelvétel alapján állította, hogy tudomása van a felperes kötelezettségszegéséről. A felperessel alkalmazott kényszer nem bizonyítja, hogy az események után a felperes a szakszervezetet felkereste, és e szerv jogtanácsosa - a felperes előadása alapján - miről szerzett tudomást. Nem jelentős körülmény, hogy a felperes kért-e gondolkodási időt, vagy sem, mert a bizonyítékokból egyértelműen és aggálymentesen megállapítható, hogy a jegyzőkönyv elkészülte és a kérelme megírása között legalább két óra telt el oly módon, hogy időközben a megbeszélés helyszíne is megváltozott. Mindezek továbbá bizonyítják, hogy a felperes az irodaházat bármikor elhagyhatta volna. Az, hogy a munkavállaló megrendül annak hatására, hogy a szabályellenes magatartását beismerte, és ez a hosszabb ideje fennálló munkaviszonyának megszüntetését eredményezi, önmagában nem igazolja a munkáltató által alkalmazott jogellenes fenyegetést. Erre utaló bizonyíték pedig a perben nem merült fel. A munkáltató gazdasági érdekeinek megfelelt, hogy a felperessel folytatott megbeszélés eredményeképp másnap jegyzőkönyvet vett fel a történetekről a felperes munkatársaival (akik közül ketten hasonló kötelezettségszegést beismertek), ennek nincs a felperessel szembeni fenyegetést bizonyító hatása. Az Mt. 3. § (1) bekezdésébe és 4. §-ába ütköző alperesi magatartást a felperes nem bizonyított [Pp. 164. § (1) bekezdés]. A kifejtettek miatt a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet a törvénynek megfelelően utasította el [Mt. 7. § (1) bekezdés, Pp. 206. § (1) bekezdés]. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.244/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartotta [Pp. 275. § (3) bekezdés]. A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján köteles megfizetni az alperes felülvizsgálati eljárási költségét. Az ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

Budapest, 2011. február 23.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Nné

tisztviselő